

KEDİ GÖZÜ

VECDİ SAYAR

Dün Yok mu?

Âdettendir, yeni yılın ilk yazısında geride bırakılan yılın değerlendirmesini yapmak. Ne var ki, Kültür Servisimizin -31 Aralık'ta- yaptığı derli toplu sunuma ekleyecek fazla bir şey yok. Bu yüzden kişisel bir değerlendirme ile yetinmek istiyorum. **Miro**'dan **Dali**'ye, **Kylie Minouge**'dan **Metallica**'ya, **Alvin Ailey**'den **Mamma Mia**'ya ithal "star"ların damgasını taşıyan bir yılda, özgün yapıtların üretimini kışkırtan yarışmalar, **Nuri Bilge Ceylan**, **Semih Kaplanoğlu**, **Reha Edem**, **Özcan Alper** gibi yönetmenlerimizin, **Orhan Pamuk**'un, **Fazıl Say**'ın uluslararası başarıları göğsümüzü kabartırken, **Yaşar Kemal**, **Turgut Cansever**, **Alaeddin Yavaşca** ve **Çetin Altan**'a verilen devlet ödüllerini anımsayacağız elbette...

Kaçırdığım iki sergiye gittim, 31 Aralık'ta, iki serginin de son gününde. Yani, izleyemedinizse artık yakalama şansınız yok ne yazık ki. Fakat, iki sergi de o kadar önemliydi ki, yazmazsam olmaz. Bu sergilerden ilki, uzun yıllar Berlin'de yaşamış bir ressamımız, bana göre ülkemizin yetiştirdiği en büyük ressamlardan biri olan **Hanefi Yeter**'in Teşvikiye Galerisi Işık'taki "Arz-ı Endam" başlıklı sergisi. Hanefi Yeter, İstanbullu sanatseverlere büyük bir sürpriz yapıyor ve heykelleri ile karşımıza çıkıyordu. Sanatçının alüminyum dökme heykelleri, rölyefleri ve ahşap üstüne yaptığı birkaç resminden oluşan sergi, plastik sanatlar alanının artık devrini tamamladığına, kavramsal ya da 'çağdaş' başlığı altındaki sanat üretiminden başka seçenek kalmadığına inananlara en güzel yanıtı. Hanefi Yeter, altmış yaşına vardı ama yirmi yaşındaki coşkusundan, yaratıcılığın hiçbir şey kaybetmemiş. Anlatımının daha da olgunlaşması, zenginleşmesi cabası. Kısacası, bu yılın sergileri içinde beni en fazla heyecanlandıran sergi "Arz-ı Endam" oldu.

★★★

Yılın son günü yakalama şansına kavuştuğum diğer sergi ise, Osmalı Bankası Müzesi'ndeki "1908 İhtilale Doğru Osmanlılar'ın Paris'i" oldu. **Edhem Eldem**'in küratörlüğünü, **Bülent Erkmen**'in tasarımı üstlendiği sergi, II. Meşrutiyet'in 100. yılına en güzel armağandı. I. Meşrutiyet'in hüsrarla sonuçlanmasının ardından, Paris'e giden Türk aydınlarının Paris'te yaşadıkları mekânları, etkilendikleri fikirleri ve bu fikirlerin İttihat Terakki ideolojisi üzerindeki etkilerini irdeleyordu.

Bu yıl, doğumunun 50. yılında andığımız büyük şair **Yahya Kemal** de aynı yıllarda Paris'te yaşamış, ama "Jön Türk" hareketinin içinde yer almamıştı. Sergi ve sergi çerçevesinde hazırlanan belgeselde, Jön Türklerin yanı sıra Yahya Kemal gibi, onlarla birlikte hareket etmemesine karşın, Paris'i benzer bir sevgi ve saygıyla kucaklamış aydınlarımızın görüşlerine de yer verilmiş. Yahya Kemal, "Memleketi zindan, Avrupa'yı nurlu bir âlem gibi görüyordum... Bilhassa Paris hayalimin fevkinde bir yıldız gibi parlıyordu" diyor. Kültürümüzün Batı'ya açılma sürecinde önemli bir dönüm noktası olan "Jön Türk" hareketini karalamak, dönemin aydınlarını "İttihatçı - darbeci" klişesi ile yaftamakta birbiriyle yarışan siyasetçi-aydınlarımızın bu sergiyi kaçırmamış olmalarını dilerdim.

★★★

Ölümlerin, savaşların, ırkçılığın ve yoksulluğun damgasını vurduğu bir yıldan, yeni bir yıla adım atarken umutlu olmak, yarınlara inanmak mümkün mü ?

Büyük şair **Turgut Uyar**, 1984'te yayımladığı "Dün yada Dün Yoktur" şiirinde

".. Dün var mıdır ?

bilmem ama yarın yoktur dünyada" diyordu..(*)

(*) **Turgut Uyar**, "Büyük Saat", Yapı Kredi Yayınları 2002

vecdisayar@yahoo.com